

[Henning Rasmussen]

indgrebet forsvinde, og det er nok det, der er hovedforklaringen på, at man ikke har hævet rammen, som det blev aftalt for et år siden at man skulle.

Det er i det hele taget deprimerende at se, hvor matematisk og stift kommunernes ministerium, Indenrigsministeriet, ser på den kommunale verden. Den beskrives ved totale tal og gennemsnitstal, der fuldstændig tilslører de utrolig store forskelle, der er kommunerne og amtskommunerne imellem i størrelse, befolkningssammensætning, indtægter, udgifter, likviditet, gæld, vækst og meget andet.

Folketinget har ingen mulighed for at vurdere bare nogenlunde sikkert, hvordan skattestoppet virker. Men der er noget, vi ved; vi ved, at rige konservative kommuner kan være omtrent ligeglade. Vi ved, at Venstres svage landkommuner med de lave indtægter og de store udgifter ved at opretholde et rimeligt serviceniveau og de store socialdemokratiske kommuner med store sociale problemer og store udgifter på en lang række områder bliver voldsomt ramt af skattestoppet. Det ved vi.

Ministeren foreslår, at bloktilskuddene til amtskommunerne skal nedskæres med op imod 2 mia. kr. i 1988, uden at amtskommunerne af den grund skal have lov til at sætte skatteprocenten op. Det er med til at sætte amtskommunerne i en helt umulig situation. De kan ikke skaffe de penge, som f.eks. sygehusene koster.

Det tilbyder regeringen at lappe lidt på ved at give nogle af amtskommunerne lov til at låne samlet op til 600 mill. kr. De skal ud at låne for at kunne betale til finansministeren.

Jeg kan godt forstå, at den fungerende formand for Amtsrådsforeningen, Venstres Kresten Philipsen, afviser forslaget om, at kommuner og amtskommuner skal ud at låne for at finansiere nødvendige driftsudgifter. Han siger bl.a. ganske fornuftigt: pengene skal jo betales tilbage, og hvordan skal vi overhovedet klare det?

Ministeren nævner i øvrigt ikke i bemærkningerne med et eneste ord de mange indgreb, der er sket i kommunernes økonomi i de sidste fem år, at regeringen har sat Danmarksrekord i at hente penge hos de kommunale skatteydere og på den måde har været med til at skaffe balance på statens budget.

Hvis de regler om statens bloktilskud og andre tilskud til kommunerne, der var gældende i 1982, havde været gældende i dag, skulle kommunerne alene i år, altså i 1987, have haft mellem 15 og 20 mia. kr. mere, end de nu får.

Kommunerne og amtskommunerne kommer som sagt med lovforslagene i en meget alvorlig økonomisk klemme. De kan ikke skære udgifterne ned uden alvorlige følger for mange mennesker, og de kan ikke få lov til at øge skatten, hvor det er nødvendigt, men de må derimod meget gerne sætte brugerbetalingerne op eller indføre nogle nye, siger regeringen.

Vi er derfor i Socialdemokratiet overbevist om, at et af de vigtigste formål med lovforslaget er at presse kommuner og amtskommuner til at kræve større direkte betalinger for en lang række kommunale ydelser, og at hensigten også er at lancere et politisk kors-tog for en af regeringens hovedtanker, nemlig at skatteyderne nu skal betale en ekstra gang for den kommunale service, som de i forvejen har betalt over deres skattebillet.

Der er én del af forslagene, vi ubetinget siger ja til, det er forslaget om at fjerne strafbetalingerne til staten i 1988. Dem har vi altid stemt imod. Vi synes også, de skal fjernes for 1989.

Men vi afviser klart hovedforslaget – det om at baste og binde den kommunale skatteudskrivning. Det er et generalangreb på det centrale i det kommunale selvstyre, nemlig de folkevalgtes ret og pligt til at udskrive den skat, som er nødvendig for, at de udgifter kan betales, der er i kommunen eller amtskommunen.

Vi vil i Socialdemokratiet meget gerne undgå skattestigninger. Skatterne er steget voldsomt i den tid, der er gået, siden regeringen kom til magten i 1982: fra 44 pct. i starten til næsten 52 pct. i år. Det er voldsomt. Men skattestigning i kommuner og amtskommuner kan kun undgås, hvis man for det første lader være med at forlange strafbetalinger af kommunerne, som man har gjort det nu i flere år, og for det andet har et gensidigt til-lidsfuldt samarbejde om at undgå skattestigningen, og til et sådant samarbejde hører også, at regeringen tager medansvar for at bremse stigningen i de kommunale udgifter i stedet for at overlade hele ansvaret til byrådet eller amtsrådet efter at have ødelagt det